

# Noordzee wordt niet beter van minder fosfaatuitspoeling

nieuws

We zijn misschien doorgeschoten met het schoner maken van sloten, kanalen en andere oppervlaktewateren. Om vervuiling te voorkomen, is fosfaat uit wasmiddelen gehaald en is er opgetreden tegen overbemesting. Voor de kwaliteit van het oppervlaktewater was dat een goede zaak maar nu is er een tekort aan fosfaat in de Noordzee. Dat weegt op de productiviteit van het ecosysteem, zo laten onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam weten. Ze hebben midden op de Noordzee monsters van het water genomen en die onderzocht op fosfaat en stikstof. Dat zijn belangrijke bouwstenen voor leven, ook al hebben ze in Vlaanderen een slechte naam door de overbemesting uit het verleden.

🕒 19 JANUARI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:33

Lees meer over:

mest

milieu



We zijn misschien doorgeschoten met het schoner maken van sloten, kanalen en andere oppervlaktewateren. Om vervuiling te voorkomen, is fosfaat uit wasmiddelen gehaald en is er opgetreden tegen overbemesting. Voor de kwaliteit van het oppervlaktewater was dat een goede zaak maar nu is er een tekort aan fosfaat in de Noordzee. Dat weegt op de productiviteit van het ecosysteem, zo laten onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam weten. Ze hebben midden op de Noordzee monsters van het water genomen en die onderzocht op fosfaat en stikstof. Dat zijn belangrijke bouwstenen voor leven, ook al hebben ze in Vlaanderen een slechte naam door de overbemesting uit het verleden.

De hoeveelheid fosfaat en stikstof in rivieren, meren en de kustwateren van de Noordzee nam tussen 1960 en begin jaren '80 sterk toe, met als gevolg overmatige algenbloei en soms ook vissterfte. Om de fosfaat- en stikstofconcentraties in het oppervlaktewater terug te dringen ondernamen alle Europese kuststaten actie, onder meer door de verwijdering van fosfaat uit wasmiddelen en afvalwater en het aan banden leggen van bemesting. De Europese maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit blijken echter veel effectiever voor fosfaat dan voor stikstof. Hierdoor is er nu in de kustwateren een volledig scheve verhouding tussen stikstof en fosfaat ontstaan.

Normaal zit er ongeveer 16 tot 20 keer zoveel stikstof als fosfaat in het zeewater. Maar in de Noordzee zit nu soms 375 keer zoveel stikstof in het water. De Universiteit van Amsterdam en het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee waarschuwen voor de negatieve gevolgen voor het Noordzee-ecosysteem. De algenpopulatie heeft een tekort aan fosfaat. Dat remt niet alleen de groei van de algen maar leidt ook tot een lage voedingswaarde voor zoöplankton en schelpdieren. Het is volgens ecologe Maayke Stomp nog onzeker in hoeverre dit een invloed heeft op de visbestanden.

"Het terugdringen van fosfaat is goed geweest voor het oppervlaktewater, de waterkwaliteit is sterk verbeterd. Maar voor de Noordzee zijn we misschien wat te ver doorgeschoten", zegt de ecologe. Ze pleit niet voor het kunstmatig bemesten van de Noordzee met fosfaat. Maar misschien is het wel een optie om fosfaat minder drastisch uit het water te halen. Als stikstof dan wel wordt teruggedrongen, herstelt de balans. "Dan is er een gezonde planktongemeenschap met genoeg voedsel voor de vissen", aldus Stomp.

Dat wordt beaamd door professor en onderzoeksleider Jef Huisman (Universiteit van Amsterdam). Hij pleit voor een minder drastische verwijdering van fosfaat en sterkere terugdringing van stikstof in het oppervlaktewater. Zonder een aangepast beleid zal het fosfaattekort in de Noordzee verder oplopen, wat de productiviteit van de zee niet ten goede zou komen.

**Bron:** Belga / eigen verslaggeving

## VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17  
1000 Bruxelles

## Contact

M • [info@vilt.be](mailto:info@vilt.be)

## Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: [https://x.com/vilt\\_nieuws](https://x.com/vilt_nieuws)

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra